

LJUDSKI GLAS

GLASILO „KMETSKO DELAVSKE ZVEZE“.

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 30 K, za pol leta 15 K, za četrt leta K 7.50 in na mesec K 2.50. Posamezna številka stane 1 krono. Inserati po dogovoru.

Vse dopise in pošiljatve je frankirati in naslavljati na: „LJUDSKI GLAS“, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6, I. nadstr., Učiteljska tiskarna.

Z današnjo številko smo ustavili list „Ljudski Glas“ vsem tistim naročnikom, ki niso naročnine poravnali za nazaj.

Agrarna reforma na Dolenjskem - rešena!

Knez Auersperg ima po Dolenjskem velikanske gozdove, vredne milijone in milijone. Vsa njegova posestva stoje pod sekvestrom.

V Sloveniji obstojajo razne, v zadnjem času rojene, družbe za les: Sava, Drava, Panonija itd. Vsaka teh družb obstoja iz pet do šest lesnih trgovcev-magnatov: Hiengi, Dolenci, Hajnriharji, Kajfeži itd.

V Ljubljani deluje že leta klerikalna „Gospodarska zveza“, ki je bila celo vojno dobo navaden „Kriegslieferant“ in si je s tem poslom nagromadila milijone.

Vsa ta družba, od kneza Auersperga pa do „Gospodarske zveze“ se je vsedla ta teden k zeleni mizi in začela reševati — agrarno reformo.

Rešili so to velevažno vprašanje na prav enostaven način. Napravili so medseboj pogodbe za celih petnajst let v tem smislu, da je dal knez Auersperg „Savi“ in „Panoniji“ ter „Gospodarski zvezi“ pravico sekati njegove gozdove in v najem vse svoje žage.

Kmet in delavec, ki sta čakala na to zemljo in les, se pa obrišita pod nosom!

Tako rešujejo milijonarji agrarno reformo!

Špekulacija ni bila napačna. Auersperg in magnatje krog „Save“ in „Panonije“ so vedeli, da bo težko od katerekoli vlade dobiti potrdilo za tako pogodbo. Zato so šli in kupili klerikalno „Gospodarsko zvezo“, ki se jim je radevolje za kšeft prodala, računajoč, da ji bo pod klerikalno vlado v Sloveniji in pod Korošec-Protičevo vlado v Beogradu lahko izposlovati potrdilo njih pogodbi.

Radovedni smo, kaj poreče vlada v Beogradu.

Radovedni smo, kako bo o tem farbal „Večerni list“.

O celi zadevi bomo še kaj pisali.

K. D. Z. in viničarji.

(Dalje.)

Zadnjič smo opisali, kaj so zahtevali viničarji, organizirani v naši K. D. Z. na znani Mariborski viničarski enketi.

Danes priobčujemo izpremembe, ki jih zahteva naša K. D. Z. v dosedanjem škandaloznem in naravnost srednjeveškem „Viničarskem redu“, ki sijajno skrbi za to, da imajo liberalni, klerikalni in nemškutarski gospodarji uboge viničarje popolnoma v rokah in jih lahko poljubno izžemajo. Naše zahteve se glase:

Predlog

za spremembo viničarskega reda, postave z dne 2. maja 1886., sestavljen po Kmečodelavski zvezi, okrožje viničarjev na enketi, sklicani po deželni vladi dne 20. marca 1920 v Mariboru.

§ 1. naj se dostavi: Viničarji pa morajo biti samo kvalificirani. Vsak viničar

mora imeti viničarsko spričevalo ali pogojno knjižico. Brez tega ne sme izvrševati vin. poklica. Tudi posestniki so vezani na obdelovanje vinogradov po pravih strokovnjakov.

§ 2. Pravice in dolžnosti, ki jih imata posestnik vinograda in pa viničar med seboj, se razsojuje po postavi viničarski oziroma po pogojni knjižici. Viničar se mora tudi zavezati nekaj pomagacev in domače živine preskrbeti. Od pismenih pogodb se mora narediti viničarju prepis.

§ 3. ostane.

§ 4. Viničarji se najemljejo za eno leto, katero se začneja z 10. novembrom (Martinova) in se imenuje viničarsko leto. Čas za odpoved viničarske pogodbe od obeh strani je odločen od 1. februarja do konca februarja. Ako ne da nobena stranka v tem odločenem času odpovedi, velja službena razmera molče za eno viničarsko leto za ponovljeno. Vsak vinogradnik se mora preskrbeti z viničarsko postavo in pogojno knjižico. Viničarsko oz. pogojno knjižico ter viničarsko spričevalo izstavlja okrajna glavarstva potom posebnega odseka ali odbora, sestavljena iz strokovnjakov ter zastopnikov viničarjev. Iste imajo veljavo za vse države in se viničarju ne morejo odvzeti.

§ 6. naj se glasi: Pogojne knjižice hrani lastnik vinograda, prepis storjene pogodbe pa mora dobiti brezpogojno tudi viničar.

§ 7. ostane.

§ 8. naj se glasi: Da dobi najem viničarja veljavo, se sklene pismena pogodba. Viničar izroči knjižico posestniku, posestnik njemu pogodbo. Če posestnik pogodbo prelomi ali napravi s kom drugim pogodbo,

LISTEK.

Alb. Lajovic:

Knjige, časopisi in čitanje.

Vsak človek, ki hoče doseči polno dostojanstvo med družbo, mora gledati na to, da se vse svoje življenje uči, izpolnjuje in vzgaja. Znova in znova mora iskati ne samo telesne, temveč tudi duševne gibčnosti, da si ž njo v delu za skupen blagor pridobiva vsakdanjega kruha in še nekaj več, kar tvori zalogo za stara leta. Kot človek pa mora imeti o svojem delu in uspehu svojega dela jasen pojem, zavdati se ga mora. Za to potrebuje bistrega in izšolanega razuma, ki jasno, gotovo in hitro sodi. O čemer pa je izrekel svojo sodbo, to mora potem oprestiti z močnimi nitmi svoje volje, naučiti se mora trdno in odločno hoteti, svojo voljo v resnici napeti in uresničiti to, česar potrebuje.

Oboje, kar sem sedaj omenil, spoznanje in voljo, imajo tudi živali v svojem nagonu. Nagon jim narekuje, česa se treba varovati in kaj storiti, nagon jih vodi, v nagonu je njihova disciplina. Zver noče jesti zastrupljene jedi, nikdar se ne prenapase ali

prenaje, nikdar se ne prenapije, živi naravno, po svojem načinu npravo-moralno, zakaj njen prirodni nagon jo žene samo za smotrenim razmnoževanjem svoje živalske vrste, noče pa nikake poltene naslade, ki bi ji ubijala sile in kazilo nalogo določeno v nagonu. Človek je žal zgubil ravnesje nagona, na drugi strani pa prišel do višjega spoznanja kot živali. Zametava naravni nagon, po katerem žive nekateri na stroške drugih, svojih bližnjih. Baš raz to stališče je razdelil človek zver, zasleduje in uničuje one roparice in vrste, ki žive od dela in ubijanja drugih, medtem ko one same ničesar koristnega ne store. Zato sledi iz tega za človeka nujna potreba, da si bistri razum in vadi voljo.

Poleg razuma in volje pa ima človek še tretjo, močno stran svojega duševnega življenja in to je čustvo. Tudi živali imajo čustva, seveda samo prirodna, priprosta nagona čustva, kot na primer samica brani mladiče, čeprav sama pri tem pogine, ali pa mladiči prav dobro vedo, da jih branijo stariši i. t. d. Človeška čustva pa gredo in morajo iti dalje in višje, zato je človek gospodar nad živalmi. Človeška čustva so si postavila višje cilje, kakor je nagon krvnih vezi, ki jih seveda vsakdo

izmed nas čuti. (Na primer sin ne pusti žaliti nenavzočega očeta i. t. d.) Človek navdušeno služi domovini, narodu, vesoljnemu človečanstvu in njegovemu napredku. Iz tega sledi, da moramo gojiti in negovati tudi čustva, da se morejo razvijati v smeri pravice in popolnosti.

Trebiti razum, vaditi voljo in vaditi čustva moramo na več načinov. Če bi bili vsi obdarovani z enakimi duševnimi zmognostmi in imeli enako dnevnega posla, potem ne bi bilo za nas boljše šole kot življenje samo. Imeli bi najlepšo priložnost, opazovati prav natanko nesamo ljudi in njihove posebnosti, temveč bi našli tudi zadosti prilike za premišljevanje o dogodkih, ki bi nas učili presoditi, kako naj živimo, se vadimo in spopolnujemo.

Toda malokdo izmed nas bi našel v življenju vse to, kar je v njem, ne našel bi v njem vseh onih nauk, ki izvirajo iz pozorovanja sveta.

Mnogi ne znajo dosti in dobro videti. A drugi zopet, čeprav dobro vidi, neve takoj, ne spozna jasno in razločno, kaj sledi praktičnega iz življenjske skušnje, ki si jo je pridobil, in kaj naj stori vsled tega.

(Dalje prihodnjič.)

mora plačati prvonajetemu vso iz tega nastalo škodo, kar se ima dognati pri okrajnem glavarstvu, odseku ki izdaja knjižice.

§ 9. naj se glasi: Viničar, ki je z enim posestnikom pogodbo že sklenil, ne sme delati za isti čas nobene druge pogodbe, dokler ni iz veljave prva po odpovedi ali izstopu.

§ 10. Postavno najet viničar mora nastopiti s poniki, ki jih ima preskrbeti po pogodbi, službo o pravem določenem času, kakor tudi prignati izgovorjeno število domače živine seboj. Nasproti je pa tudi posestnik vinograda dolžan, da pusti viničarju nastopiti službo po pogodbi in ga naznani občinskemu predstojniku in bolniški blagajni, ker mora biti viničar podvržen bolniško-zavarovalnemu zakonu.

§ 11. Viničar je dolžan vinogradska dela prav in o pravem času storiti in dokler posestnik vinograda viničarja, njegove pomočnike in izgovorjeno vprežno živino za katerekoli dela za vinogradske posestvo porabiti hoče, je dolžan, če se terja to, storiti taista, kakor je sklenjeno v pogodbi.

§ 12. naj se glasi: Razmerje med viničarjem in posestnikom mora biti sporazumno in vzajemno, zaukazovati ima le gospodar ali njegov namestnik in sicer samo viničarju, s katerim ima pogodbo, ne pa njegovim družinskim članom. Viničar mora skušati preprečiti vsako škodo gospodarju, če pa taka nastane, isto gospodarju takoj naznani.

§ 13. ostane.

§ 14. se dostavi: V viničariji, ki je po gospodarju odkazana viničarju služi istemu kot stanovanje; gostalec brez gospodarjevega dovoljenja ne sme prejemati.

§ 15. ostane.

(Dalje prih.)

Trtna plesen — Oidium.

Trtno plesen povzroča bakterija Oidium Tuckeri. Razmnožuje oziroma širi se v podobi letnih trosov, kateri so zelo trdni, ter prezimijo v očesu, pod lubadjo itd. Ta bolezen se v gorkih krajih in suhem zraku hitreje širi kakor v mrzlih in vlažnih. Najlažje se uničuje to bolezen zgodaj spomladi, dokler še ni tako močno ukoreninjena.

Oidium napade v prvi vrsti grozdne jagode pa tudi liste in mladike. S svojimi haustonami se zajé v liste, mladike in jagode, ter sesa iz njih hrano. Lupinica jagode postane trda neelastična, ker se pa znotranji deli vkljub temu širijo je posledica tega, da lupinica počí in sok izteče na tla in jagoda začne gniti, ako pa še ni sočna se posuši in odpade.

Na podgobju se razvijejo tronosci in jagoda oziroma list izgleda, kakor bi ga nalahko naštopal z belim prahom. Ako uničimo to bolezen takoj zgodaj spomladi je obdelovanje v vinogradu čez poletje veliko lažje.

Za pokončevanje te bakterije imamo dobro sredstvo v podobi žvepla. Žveplo mora biti dobro zmleto v fino žvepleno moko. S to žvepleno moko se trto potrosi, da je nalahko nadahnena. To delo naj se izvrši v lepih solčnih dneh. Vsled solčne toplote se raztopi žveplo in pri tem nastane žveplena sokislina (SO₂) katera prepreči nadaljni razvoj bakterije oziroma uniči njene trose.

Prvo žveplanje naj se izvrši takoj ko so se mladike razvile, v drugič naj se žveplanje izvrši takoj po cvetju, ko začne bakterija napadati grozdje.

Ako je dež žveplo odpral predno ga je solnce raztopilo, se to žveplanje ne sme šteti ampak se mora takoj kakor hitro nastopi lepo vreme na novo izvršiti.

Pri vezanju se mora vedno gledati na trte, če se morda ne opazi trtna plesen.

V slučaju, da se jo kje opazi se mora takoj izvršiti žveplanje. Potem ko začne grozdje mehčati pa ne smemo več žveplati trt, ker bi se sicer zanesel duh po žveplovem vodiku v vino.

Za žveplanje moramo imeti žveplalnice ali mehe.

Kot nadomestilo žvepla se za pokončevanje trtne plesni lahko uporablja kalijev hypermanganat.

Kalijev hypermanganat je rudečkasta sol (rabi se ga za grgranje) katera se zelo rada topi. Vzame se ga 15—20 kvečjemu do 30 dkg na 100 l vode, ter se mora ob enem dodati 2—3 kg apna, ker sicer bi obžgala raztopina hypermanganata rastlino. V polovici vode se raztopi hypermanganat v drugi polovici pa apno, potem se vse skupaj zmeša in s to zmesjo se vse grozdje temeljito poskropi s pomočjo škropilnice kakoršno uporabljamo pri škropljenju z modro galico proti peronospori.

Ker hypermanganat hitro učinkuje se mora ta zmes porabiti v 2—3 urah, delj časa ne sme čakati, ker sicer ne bi imeli dovoljnega učinka.

Kalijev hypermanganat učinkuje tudi v oblačnih dneh.

Lahko se uporablja pa tudi Saloidium kateri se že kar med raztopino modre galice raztopi in se obenem uničuje trtno plesen in peronospora.

Vzame se saloidiumu 1/2 — 1 kg na 100 l tekočine.

Vsa ta sredstva se dobe pri kmetijski družbi v Ljubljani. Modro galico se dobi tudi pri kmetijsko-delavski zvezi za njene člane. Kalijev hypermanganat se dobi tudi v drogerijah-lekarnah.

Dopisi.

Iz Gradaca.

Zadnjič smo že poročali, kako je sodr. Hönigsman pošteno „okrtal“ naše liberalce na shodu dne 5. aprila. Ti liberalni magnatje, kar ne morejo pozabiti, da so se njihovi grehi, tako obelodanili. Hoteli so se torej na nepošten način maščevati na sodr. Hönigsmannu, na ta način, da so ga ovadili politični oblasti, da je hujskal proti državi.

Torej poslušaj svet, ako se človek bori za svoje pravice, ako razloži nakane liberalnih magnatov, ako pove na kak način bi se dalo odpraviti današnje uboštvo, je to hujskanje proti narodni državi. — Ali so liberalni magnatje država; ali nismo mi vsi država? In ali naj ne veljajo za vse jednake pravice? Povemo Vam pa gg. liberalci, da mi ljubimo bolj našo državo, kakor jo Vi ljubite, vsaj vas dobro poznamo, kako ste okrog nemških generalov klečevali, ko smo se mi borili za našo Jugoslavijo in ko ste videli, da so se časi spremenili, ste tudi vi barvo spremenili, toda povemo Vam, da ne J. D. S. ne Samostojna kmečka stranka vas ne bo rešila, ker mi smo vas že do grla siti in pri prihodnjih volitvah vas bomo z volilnim listkom v roki odstranili iz vseh ljudsko-vodilnih mest.

S tem pa, da ste šli našega sodr. na tako nesramen način ovaditi boste doživeli eno blamažo več in boste še bolj zeleni od jeze. Zato je pač najboljša, da se vdaste v svojo usodo in se pripravite na svojo politično smrt, katera se vam z velikansko hitrostjo bliža.

Vam vsem zavednim gradačanom, pa povemo, da se ne bojte liberalno-kapitalističnih obrekovalcev in njihovih groženj, ker se vam ne bo nobenemu niti lasu skrivilo, čeravno vas begajo, da boste vsi zaprti zato, ker ste pri K. D. Z. organizirani, ne verjemite jim tega, ker to je podla laž — na ta način Vas hočejo dobiti nazaj na svoje limance, da vas bodejo še nadalje lahko izkoriščali. Vi jim pa pokazite, da znate z lastnimi možgani misliti,

ter si utrdite svojo trdnjavo K. D. Z., katera bode kljubovala vsem navalom kapitalistov — magnatov. Zato se pa strnite vsi revni sloji v K. D. Z. ne eden naj ne manjka, ne eden naj ne bo v taboru naših izkoriščevalcev, ker le tako bomo pokazali, da se zavedamo neznosnega položaja v katerega so nas zapeljali magnatje in vojni dobičkarji in tako si bomo zboljšali že za polovico naš položaj.

Socialist.

Iz Vidma.

Meseca marca t. l. sem prišel na pošto v Vidmu, ki jo opravlja gđč. M. Novak. Ko je bilo moje potrpežljivosti konec radi predolgega čakanja sem napravil opazko, če je morda generalna izpoved, nakar mi je gđč. zagrozila, da me vrže na cesto. Jaz sem ji nato seveda povedal svoje mnenje, ona je pa poklicala orožništvo, ki seveda ni našlo povoda intervenirati. Tej navdušeni liberalki pa to še ni zadostovalo, zato je javila slučaj okrajnemu glavarstvu v Brežicah. Vsled tega sem bil pozvan k glavarstvu radi nespodobnega obnašanja. Tu pri glavarstvu sem pa zadevo pojasnil na kar so me oprostili. Gospodična poštna upraviteljica v Vidmu naj si drugič raje prihrani take zabave, prvič, ker mi kmetje imamo dosti opravila doma, in ne pohajkujemo radi za takimi posli, drugič pa lahko prihrani uradništvo na glavarstvu taka nepotrebna dela, če ne bo zadostovalo to, bomo govorili drugače.

Janez Zupančič.

Iz Tacna pod Šmarno goro.

Z žalostnim srcem moramo naznanjati vest, da se je naš sodr. Franc Metelko pri delu ponesrečil, dne 6. aprila t. l. Padel je z drugega nadstropja, ter je dobil tako težke poškodbe, da je v par urah potem umrl. Pokojni je bil rojen l. 1880 v Tacnu. Bil je vnet in zaveden naš sotrudnik. To je že drug član naše K. D. Z. kateri je moral v prerani grob. Priporočamo ga vsem sodrugom v blag spomin. Tebi dragi France pa kličemo počivaj v miru!

Podružnica K. D. Z. Šmartno.

Iz Fare v Polju.

Pišejo nam: Sprejmite tudi od nas eno poročilo. Ze dolgo časa smo prežeti s socijalističnimi idejami, toda tako navdušeno še nismo nikdar praznovali 1. maja kakor letos.

Že 30. aprila zvečer je oživela Fara in okolica, dvigovale so se smrečice druga za drugo ozaljšane z rudečimi zastavami. Krasno je bilo poslušati kmečke fante, ki so se združevali v gručah pod smrečicami ter prepevali proletarske pesmi, svirala je godba, vmes se je pa slišalo streljanje z možnarji. Tako smo praznovali 1. maj ob spominih, da ni več daleč dan svobode...

Kmetje so pokazali, da so spoznali farške spletke, zato pa se združujejo vsi v kmetijsko-delavski zvezi.

Iz Framu.

Na odborovi seji tukajšnje kraj. polit. org. se je sklenilo preurediti polit. org. v podružnico K. D. Z. Ob isti priliki se je sestavil tudi gospodarski odbor. V istega so izvoljeni sledeči sodrugi: Meglič Al. predsednik, Rössner Al. tajnik, Koban Franc blagajnik, ter odborniki: Meglič Juri, Leskovar Mathias, Lešnik Jože, Kraje Stefan, Stauber Ignac. Kmetje in delavci, vsi v našo novo organizacijo!

SSS Po svetu. ZSS

Jadransko vprašanje.

Jugoslovanski delegati s Trumbićem na čelu so se odpeljali v Švico, kjer se sestanejo z laškimi ministri. Obravnavali bodo jadransko vprašanje in čuje se, da bo prišlo do popolnega sporazuma. Tako bo jadransko vprašanje rešeno že v par dneh in s tem tudi poldrugoletna napetost

med nami in Lah, ki je obema toliko škodovala. Rešitev bo najbrže taka, kakoršna smo javili v zadnji številki. Goriska, Trst in Istra ostanejo laške, Dalmacija pripade nam, razun par otokov, Reka bo pa s precejšnjo okolico samostojna država. Pa naj še kdo reče, da mirovna konferenca ni pravična.

Mir z Madžarsko.

Ententa je izročila Madžarom odgovor, v katerem ne dopušča nobenih izprememb v mirovnih pogojih z Madžari. Poziva jih, da morajo v 10 dneh pogodbo podpisati. Tako bo potem ostal še mir s Turčijo nepodpisan.

Poljaki in Rusi

so se začeli vojskovati. Po dosedanjih poročilih zmagujejo Poljaki, katere je nahajalska proti boljševikom najbrže ententa.

Na Laškem

se revolucionarno gibanje vedno bolj širi. Upirajo se zlasti kmetje. V večih pokrajinah je prišlo med socialističnimi kmeti in vladnimi četami do pravih bitk. ker klerikalna vlada noče ničesar slišati o rešitvi agrarne reforme.

Na Češkem

so socialisti zmagali na vsej črti, tako za parlament, kakor tudi za senat. Kmetstvo ljudstvo je volilo večji del socialiste.

V Nemčiji

in Avstriji se vrše jeseni volitve. Socialisti, ki so že sedaj povsod v večini, pričakujejo popolne zmage.

„Majski spis“

ki se je poslal vsem podružnicam, se naj razprodaja med člani po 3 K izvod, ter se naj potem denar pošlje osrednjemu tajništvu K. D. Z. ali upravi „Napreja“ s primombo: Za „Majski spis“.

N. GOGOLJ:

(Dalje.)

Majska noč ali utopljenka.

Zbor deklet se je med plesom približal k njemu. Slišal je glasove.

„Igrajmo se vrana! Dajmo igrati vrana!“ so zašumele vse kakor rečni trst, ki ga je razmajal veter v tihi večerni uri s svojimi zračnimi usti.

Kdo naj bo vran?

Vrgle so žreb — in ena mladenka je stopila iz tolpe. Levko jo je skrbno ogledoval. Lica, obleka, vse na njej je bilo tako kakor na drugih. Zapazil je samo, da je nerada igrala to vlogo. Gruča se je raztegnila v dolgo vrsto in hitro bežala pred napadi roparskega sovražnika.

„Ne, jaz nočem biti vran!“ je rekla mladenka, ki je od utrujenosti onemogla, meni je žal, da bi jemala piščeta nesrečni materi!“

„Ti nisi čarovnica!“ je pomislil Levko.

„Katera pa bo vran?“

Mladenke so se zopet zbrale, da vržejo žreb. „Jaz bom vran!“ se je oglasila ena iz srede.

Levko je pričel napeto ogledovati njeno lice. Hitro in smelo se je gnala ona za vrsto in se metala na vse strani, da bi ujela svojo žrtev. V tem trenutku je Levko pričel opazovati, da se njeno telo ni tako svetilo kakor pri drugih: v njem se je videlo nekaj črnega. Naenkrat se je dvignil krik: vran se je vrgel na eno iz vrste, jo zgrabil in Levku se je zazdelo, kakor da so ji izkočili nohti in se je na njenem licu zabliskala zlobna radost.

Prosveta.

Rabindranath Tagore: Povestice. V „Jugoslovanski knjigarni“ so izšle povestice tega znamenitega indijskega pisatelja, ki so vzbudile po vsem svetu tako pozornost. Knjigo priporočamo. Cena 14/40 K.

Dr. A. Gosar: Narodnogospodarski eseji. Kdor se zanima za narodno gospodarska vprašanja, mu bo dobrodošla knjižica, ki jo je napisal Gosar in založila „Jugoslovanska knjigarna“. Slog je poljuden in razumljiv tudi za preprosto ljudstvo. Priporočamo. Cena 7/20 K.

Fran Levstik: Poezije I. Jugoslovanska knjigarna je izdala v C. Golarjevi ureditvi ponatis pesmi tega velikega našega moža, ki jih toplo priporočamo. Za ljudstvo po deželi so zelo primerne in lahko razumljive. Cena 19/20 K.

Remec: Varčna kuharica. Izšle so v „Jugoslovanski knjigarni“ dobre kuharske bukve, ki bodo tudi našim kmetiskim in delavskim gospodinjam, ki se niso imele prilike učiti kuharske umetnosti, prav dobro služile. Priporočamo. Cena 36 K.

Iz naše države.

Belgrajska vlada. Vsak dan se pričakuje odstop popolnoma nezmožne klerikalne vlade, ki je pritirala državo v propad. Vesnič se že pogaja z različnimi strankami glede nove vlade, ki jo bodo tvorile vse stranke, torej bo to koncentracijska vlada. Socialisti seveda ne gremo v to družbo, čeprav nas vabijo.

Ljubljanska vlada s slavnim dr. Brejcem na čelu, bo seveda morala tudi odstopiti. Nekaj poverjeništev prevzamejo liberalci.

Parlament ima seje, a nihče se jih ne udeležuje, zato seveda ne pride z delom nikamor. Lepi so ti poslanci res. Poslanec sodr. A. Kristan je vložil na vlado več interpelacij zaradi zadnjih dogodkov, vlada pa molči.

„Domoljub“, ta pobožni klerikalni lažnjivec in slepar je začel zadnje čase z veliko ofenzivo proti socializmu, naši K. D. Z. in „Ljudskemu glasu“. Njegov poklic je zmirjanje, laganje in hujskanje. Ko se je dodobrega nagrizel liberalnih samostojnežev, se je spravil na nas, le žal,

da se ga prav nič ne bojimo. Redno pri našamo članke, kjer odkrivamo klerikalne lumparije, zato bi to oslovsko trobilo storilo mnogo boljše, če odgovarja na te, z zmerjanjem ne bo opralo svojih izdajstev nad revnim ljudstvom. Laja, da je K. D. Z. komunistična, ki hoče pobesiti vse debele fajmoštre, a naše ljudstvo takim oslarijam ne verjame več. Gospodje, nič več nismo v letu 1914, tedaj vam je še ljudstvo verovalo, danes vam pa ne več.

Pred ljudskim glasovanjem na Koroškem. Za Koroško je že imenovala mirovna konferenca komisijo, ki naj vodi glasovanje na Koroškem.

Preki sod je proglašen za zločinec proti državi in zoper veleizdajo. Ko bi bil še preki sod zoper verižnike, bi se v Jugoslaviji takoj obrnilo na bojele.

Razveljavljena odborniška mesta. Vsa komunistična odborniška mesta v zagrebškem občinskem svetu je vlada razveljavila, ker so vsi ti odborniki prisegli s pridržkom, kar je protizakonito.

Strogo po predpisu. V Ljubljani se osem gostiln ni držalo odloka o prepovedi alkohola. Ker so bile naznanjene, jih je oblast zaprla.

Prvi maj je potekel mirno, brez vsakih dogodkov. Po nekaterih obratih je delavstvo delalo, ponekod pa je praznovalo.

Pozor na stare bankovce. Avstrijski bankovci po 50 in 20 K se sprejemajo samo še do 15. t. m. Po tem dnevu so neveljavni. Zato pozor!

Vojna cenzura odpravljena. Ker se dne 5. t. m. konča demobilizacija naše vojske, se odpravi s tem dnem tudi vojna cenzura (pregledovanje pisem).

Tobak se zopet podraži najpozneje v enem mesecu za nadaljnjih 50 odstotkov.

150 vagonov jaje je dovolila izvoziti vlada iz naše države, a izvoznice so dobili kavarnarji, knjigotržci in tuje banke. Ali ne diši to precej po korupciji? Tako se godi, ko je dr. Korošec minister.

Gospodarske vesti.

Valute. Dolarji 13.800—14.100, avstrijske krone 67—68, levi žigosani 210, carski rublji 200—208, češkoslovaške krone 245—250, francoski franki 1000, napoleon-dori 560—568, nemške marke 277—280,

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Franciškanska ul. 6.

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva
in urade. Najmodernejša pla-
kate in vabila za shode in
:: veselice. ::

Letne zaključke.

Najmodernejša uredba za ti-
skanje listov, knjig, brošur itd.

Stereotipija. Litografija.

(Dalje prih.)

leji 265—267, italijanske lire 700, turške lire v zlatu en komad 610.

Dobava smodnika. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima na razpolago večjo množino navadnega in ojačenega razstrelilnega smodnika. Po železnici se bo odpošiljalo najmanj po 100 kg vsake vrste. Manjše množine se bodo oddajale v uradu. Dunajska cesta 22. Reflektanti naj prigrasijo svoje potrebe najkasneje do 5. maja 1920.

Letina sliv v Bosni obeta biti srednja, če ne pride zraven še kakšna nesreča. Koncem leta 1919. so bile suhe slive po 18 K 1 kg. Vendar pa se bo ta cena brez dvoma povišala, ker že sedaj v cvetju kupujejo sveže slive po 3 do 4 K 1 kg. Torej bi kupce stal 1 kg suhih sliv 12 do 16 K 1 kg, pri tem pa nismo všteli stroškov sušenja in čistega dobička.

Cene na Francoskem. Pšenica po 730 K 100 kg, oves po 890 K, koruza po 880 kron, ječmen po 780 K, zaklana govedina po 62 do 75 K, teletina po 80 do 120 K, svinjetina po 98 do 100 K, goveje kože po 65 do 70 K, drva po 240 K 1 m³, pšenična moka po 5 K, belo vino po 1500 K 1 hl.

Močete obdržati svojo lepoto? Močete imeti kakor baržun mehko kožo? Močete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 9 K, No. III močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjevo najfiniješe lilijno mlečno milo 16 K.

Močete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhljaj, prerano osivenje! Zabrani pleš! 1 lonček 9 K, No. III 12 K. K temu močno terovno milo za umivanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 2 K 50 v. in 3 K.

Mučijo Vas kurja očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev!

Nobene trde kože! Mala škatljica 4 K., velika škatljica 6 K.

Želite še kaj?

Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda). 1 škatljica 7 K.

Fellerjev usipalni prašek proti potenju. 1 škatljica 6 K. Fellerjev mentolni črtik zoper glavno- in zobobol. 1 škatljica 4 K.

Fellerjev Elza fluid. 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici 36 K.

Najboljši parum z najfinjšim duhom od 8 K naprej. Najfinjši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 11 K.

Močna Francovka v steklenicah po 8 K in 22 K. Omot in poštnina posebej a najceneje.

EUGEN V. FELLER, ljekarnar

Stubica Donja

Elza trg Nr. 358 (Hrvatska).

Drobiž.

Nov kitajski prorok. V londonskih diplomatskih krogih se mnogo razpravlja o nekem novem proroku, ki si je v kratkem času pridobil velikansko število pristašev na Kitajskem. Ljudje ki so ga slišali govoriti pravijo, da ima izredno sugestivno moč nad svojimi poslušalci. Novi prorok je sin preprostega ribiča in je prebival na obali Hoanghoa prav do časa, ko je začutil potrebo, da začne učiti novo vero. Ako se pomisli, da je veliki preobrat v Mongoliji nekdanj nastal istotako iz verskih razlogov potem se ni čuditi, da se Angleži razburjajo to tembolj, ker so višji in uplivnejši činovniki izjavili, da ne morejo započeti nikakšne akcije proti njemu in njegovim pristašem, ker bi to povzročilo velikansko krvoprelitje.

Umetno mleko. V Ameriki napravljajo umetno mleko, ki se skoro ne razločuje od naravnega mleka. Proizvajajo ga na dva načina in sicer za deco drugače, kot za odrasle. Umetno mleko za deco se napravljajo iz graha, ki se zmelje v grobo moko. Ta moka se potem zmeša z vodo in se pusti nekaj ur stati. Nato se v mešanico dene mlečni sladkor, nekaj fosfata, apnenca in olivnega olja. Vse to se potem dobro premeša. Nekateri dodajo tudi jajčnega beljaka. Mleko za odrasle delajo iz sirovih jajc in vode. K temu se doda navadni sladkor, nekaj rastlinskega olja in včasih fosfata. Celo mešanico je treba dobro premešati. Glavna vrednost tega mleka leži v tem, da ne vsebuje nikakšnih bacilov.

IZJAVA.

Podpisana izjavljava, da ne sprejmeva kandidature za občinski odbor v občini Pišce pri Samostojni kmečki stranki, katera je bila sestavljena meseca prosinca letošnjega leta, ker nisva člana Samostojne kmečke stranke, in prekličeva podpis omenjene kandidature.

Pišce, dne 3. maja 1920.

Karl Agrež.

Karl Ogorevc.

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsakovrstne bolečine se takoj pojavljajo? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže s Fellerjevim prvim Elza-Fluidom! 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici 36 K.

Potrebovali bi odvajajoče, želodec okrepčujoče sredstvo? Poslužite se le Fellerjevih pravih Elza-kroglic, 6 škatljic 18 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatrg št. 358, Hrvatska. —F—

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obratiti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrušnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši-podgane stenice-ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porablja moje najboljše preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 10—, za podgane in miši K 10—; za ščurke K 10—, a posebno močna vrsta K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 10—; uničevalec moljev K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 6— in 10—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutnini K 10—; prašek proti mrčesom K 6— in 12—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 10—; mazilo za uši pri živini K 6— in 10—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—; mazilo proti garjam K 10—

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ulica 3.

Sodrug!

Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!!

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon interurban št. 178.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

sprejema v svojem hranilnem oddelku **hranilne vloge** in jih obrestuje po čistih 4%.

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelj se obveže, da dvigne zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih 4 1/2%. Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zaloga, ki znaša po polletni bilanci okrog 10 milijonov kron, društvena posestva, ki reprezentirajo vrednost nad 2 milijona kron, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr.

Vloge sprejemajo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki so:

V Spodnji Šiški v Ljubljani; na Glincah pri Ljubljani; v Ljubljani: Bohoričeva ul., Sodna ul., Krakovski nasip; Rožna dolina (obč. Vič); v Trzinu na Gorenjskem; na Savi (obč. Jesenice) na Gorenjskem; na Jesenicah (pri Ferjanu); Koroška Bela-Javornik; Borovnica; Radovljica; Kranjska gora; Mojstrana; Celje; Šoštanj; na Koroškem: Guštanj, Prevalje, Mežica, Črna L., Črna II., Pliberk; Maribor; Litija; Št. Lovrenc na Pohorju; Kamnik; Pragersko; Križe pri Trzinu; Sv. Ana pri Trzinu; Gorje pri Bledu; Store pri Celju; Fala nad Mariborom; Ruše nad Mariborom; Rogaška Slatina; Radeče-Zidanmost.

Se podrobnejša pojasnila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa osrednja pisarna Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki je v Ljubljani, Spodnja Šiška, Kolodvorska cesta 208.

Pisma naj se pošilja pod naslovom: Ljubljana, poštni predal 13.

Društvo ima na razpolago poštno položnico, s katerimi zamorejo vložniki denarne pošiljke pošiljati tudi naravnost v osrednjo blagajno.

Širite naš list!